

Themanummer *Heuvellandschap*

Recente onderzoeken van het OBN Deskundigenteam* Heuvel-landschap vormen de directe aanleiding voor dit gezamenlijke themanummer van Natuurhistorisch Maandblad en De Levende Natuur.

Het gaat hier om een zeer gevarieerd en soortenrijk landschap: van natte beekdalen tot droge kalkhellingen en van rotsvegetatie tot hellingbos. Doordat het Heuvelland binnen Nederland qua oppervlakte klein en qua ecologie afwijkend is, rijzen er vragen over specifieke kennis en beheerervaring uit dit gebied. Bovendien stopt dit gebied niet bij de grens. Recent onderzoek van het Vlaamse INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) en ook beheerervaringen in het aangrenzende Belgische 'Heuvel-land' (Voerstreek en Sint-Pietersberg) zijn daarom eveneens in dit themanummer beschreven. Met welke specifieke problemen wordt het Heuvellandschap geconfronteerd? Zijn hier oplossingen voor? Hoe ziet de toekomst voor dit landschap er uit? Al deze vragen komen in dit themanummer aan bod.

'Lerend beheren in een mozaïeklandschap' vormt het centrale thema in dit nummer.

Teneinde de diversiteit van het Heuvellandschap te presenteren zijn de artikelen gebundeld in vier thema's: hellinggraslanden – bossen – natte beemden – groeves. In het slotartikel vindt u een synthese van de artikelen met erbij vermeld welke kansen er liggen in het Heuvelland en wat dit betekent voor beleid en beheer.

De themaredactie bestond uit: Bart van Tooren (DLN), Arjan Ova, Martine Lejeune, Olaf Op den Kamp (alle drie Natuurhistorisch Maandblad) en Isa Schimmel (DLN). De eerste drie zijn tevens lid van het OBN Deskundigenteam Heuvellandschap. Voor dit themanummer werd subsidie verleend door het Kennisnetwerk OBN.

De redactie

ontwikkeling+beheer natuurkwaliteit

o+bn

* Het Kennisnetwerk 'Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit' (OBN) is een onafhankelijk en innovatief platform waarin beheer, beleid en wetenschap op het gebied van natuurherstel en -behoud samenwerken; het netwerk ontwikkelt en verspreidt kennis over Natura 2000/PAS, inrichting nationaal natuurnetwerk en soortenbeleid. Het netwerk wordt gevormd door acht zogenaamde deskundigenteams, bestaande uit onderzoekers, beheerders en in het beleid werkzame betrokkenen. Het OBN wordt gecoördineerd door de Vereniging van Bos- en Natuur-terreineigenaren (VBNE) en gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken en BIJ12. Zie www.natuurkennis.nl.

DLN 240 Themanummer heuvellandschap.
De redactie

NhM 214/DLN 242 Herstel van de heischrale vegetatie
van de Zuid-Limburgse hellingen
M.J. Weijters, N.A.C. Smits & R. Bobbink

NhM 220/DLN 248 Herstel van de rijke fauna van
Limburgse kalkgraslanden
M.E. Nijssen & C.G.E. van Noordwijk

NhM 226/DLN 254 Een verjongingskuur voor de
Waalse Sint-Pietersberg R. Vanherck
& T. Ory vertaald door M. Lejeune

NhM 230/DLN 258 MET EXCURSIE



NhM 231/DLN 259 Altenbroek: een natuurreervaat
in de dalen van Noor en Voer
J. Dewyspelaere & R. Palmans

NhM 236/DLN 264 Ongelijkvormig hooghout: een alter-
natief voor het traditionele middenbos-
beheer in de Zuid-Limburgse helling-
bossen? J. den Ouden, P.W.F.M. Hommel,
K.A.O. Eichhorn & F.S. van Westreenen

NhM 243/DLN 271 Effecten van omvorming van
hellingbossen naar ongelijkvormig
hooghout op de vlinderfauna
M.F. Wallis de Vries & M.J.M. Prick



pag. NhM 248 / DLN 276

NhM 248/DLN 276 **Beheer in de Voerense hellingbossen**
*K. Vandekerkhove, L. De Keersmaeker,
R. Brys, H. Jacquemyn & L. Crèvecoeur*

NhM 255/DLN 283 **Lessen uit onderzoek naar doodhout-
kevers in de holle bomen van de Voer-
streek** *A.A.M. Thomaes & L. Crèvecoeur*

NhM 261/DLN 289 **Nitraatbelasting van de
Zuid-Limburgse hellingmoerassen**
*H. de Mars, S.P.J. van Delft, E.J. Weeda
& J.H.J. Schaminée*

NhM 268/DLN 296 **Toekomst voor natte beemden in
het heuvelland** *E.J. Weeda, H. de Mars
& J.H.J. Schaminée*



pag.
NhM 243 /
DLN 271

NhM 274/DLN 302 **Mergelgroeves: ontstaan, ontwikkeling
en beheer van on-Nederlandse natuur**
*M.E. Nijssen, M.C. Scherpenisse, P.J.M. Verbeek,
H. de Mars, E. van Rijsselt & B. Possen*

NhM 281/DLN 309 **Kansen en bedreigingen voor de natuur
in het Limburgse heuvellandschap**
*B.F. van Tooren, O.P.J.H. Op den Kamp,
M. Lejeune, A.H. Ova & H.L. Schimmel-
ten Kate*



pag. NhM 281 / DLN 309

NhM 287/DLN 315 **Uit de gebieden van Staatsbosbeheer**
Deze pagina is samengesteld en
gefinancierd door Staatsbosbeheer.

NhM 288/DLN 316 **De12Landschappen**
Samengesteld en gefinancierd door de
twaalf provinciale Landschappen. Deze
keer berichten van Stichting het Limburgs
Landschap en Het Groninger Landschap.

NhM 289/DLN 317 **Natuurpunt en Natagora**

NhM 290/DLN 318 **Verenigingsnieuws NHGL**

NhM 291/DLN 319 **Boekbespreking/Signalement**

NhM 292/DLN 320 **Colofon**

Meer over beide organisaties: zie blz. 318 e.v.